

25. Februar 1916, naar Salget er sket til en anden end Brugeren uden dennes Samtykke. Vi kan nemlig ikke forlige det med god Lovgivning, at man giver Loven tilbagevirkende Kraft for over 3 Aar. Om dette Punkt ved jeg, at min ærede Kollega i Udvalget (Godskesen) lidt senere vil udtale sig; jeg skal derfor ikke komme nærmere ind derpaa.

Det næste Ændringsforslag, som vi stiller til § 6, omhandler Vurderingen af Ejendommen. Vi mener, at der er draget for snæver en Grænse i Lovforslaget, saaledes som det er affattet, at det højeste, Ejendommen kan sættes til, er den sidste Ejendomsskyldvurdering. Naar man betænker, at Priserne nu ligger langt over den sidste Ejendomsskyldvurdering, som ligger 4—5 Aar tilbage i Tiden, vil man let se, at det er en utilstrækkelig Pris, man derigennem kommer til.

Vort tredje Ændringsforslag endelig er ikke ganske ens med det tilsvarende, vi stillede til § 28 ved anden Behandling. Vi har søgt at imødekomme de Anker, der rejstes fra anden Side, gaaende ud paa, at man maaske i det sidste Aars Tid ved nye Kontrakter har søgt at bringe Huse, der hidtil ikke har været benyttede af Personer, som havde fast Arbejdskontrakt, ind under dette Forhold. Dette har vi villet undgaa ved den Affattelse, Forslaget nu har faaet, idet det kun inddrager de Huse, der er til Brug for Personer, som før den 1. April 1918 har indgaaet skriftlig fast Arbejdskontrakt om Arbejdsydelse, der omfatter en væsentlig Del af deres Arbejdsevne. Vi tror, at det baade vil være i Godsejerens Interesse, som skal have Arbejdskraften, og i deres Interesse, som skal have Arbejde paa Gaardene, at faa den gunstigere Stilling, det er at have et Hus med et større Areal til Raadighed. Dette vil efter Lovforslaget fremtidig ikke kunne ske. Bestemmelsen, som den nu er formet i Lovforslaget, vil nødvendig medføre, at den Arbejdskraft, der skal være til Raadighed paa Gaardene, bliver ringere stillet end hidtil. Arbejdsgiveren maa nødvendigvis sørge for, at der ikke bliver for megen Jord til Raadighed for vedkommende Arbejdere.

Jeg skal hermed paa Medforslagsstilleres og egne Vegne anbefale de tre af os stillede Ændringsforslag til det høje Ting.

Steincke: Idet jeg for øvrigt skal overlade det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds's (Piper) Bemærkninger til den ærede Udvalgsordførers Besvarelse, vil jeg kun gøre

en ganske enkelt Bemærkning som Svar paa en Udtalelse, det ærede Medlem fremkom med overfor mig ved Sagens Behandling forleden Dag. Paa Grund af en Ministerkonference i et Udvalg var jeg nemlig et Kvarter borte og var derfor forhindret i den Gang at svare ham.

Det ærede Medlem udtalte, at jeg havde begrundet den af det konservative Parti bekæmpede Regel i Lovforslagets § 1, 2det Stykke, om Lovens tilbagevirkende Kraft med en Udtalelse om, at den skyldtes ekstraordinære Forhold, og det ærede Medlem kunde ikke faa Øje paa saadanne ekstraordinære Forhold, som kunde begrunde en saadan Undtagelse. Som det ærede Medlem vil se, hvis han læser mine Udtalelser, der findes i Tidenden Spalte 1876—77, talte jeg ved den Lejlighed i al Almindelighed om de Grunde, der kunde berettige til at give Love tilbagevirkende Kraft, og jeg nævnedes der: „Samfundsinteresser, Hensynet til en Nødstilstand, ekstraordinære Forhold, ekstraordinære Konjunkturer ogsaa efter Krig og Dyrtid“. Med Hensyn til denne konkrete Bestemmelse om tilbagevirkende Kraft i § 1, 2det Stykke, da begrundes dennes Betimelighed efter min Opfattelse netop af Hensynet til Samfundsinteresserne. Disse i Forbindelse med Ønsket om at imødegaa den Fristelse, der for Godsejerne kunde have været til at udnytte de særlige Konjunkturer til at skaffe sig selv den største Indtægt og samtidig skaffe Fæsteren af med den Gaard, som Lovgivningen netop ved denne Lov søger at sikre Fæsteren, begrunder Kravet om den tilbagevirkende Kraft, som jo i øvrigt kun strækker sig til Tiden for Lovens Forelæggelse, fra hvilket Tidspunkt Godsejeren kunde vide, hvad der paatænktes, og derfor ogsaa maatte vide, at han løber den Risiko, som han efter min Opfattelse fortjener at løbe, naar han søger hurtigst muligt at bjærge sig selv en Profit og umuliggøre det Formaal, Loven tilsigter at realisere. En saadan umoralsk Tankegangs Konsekvenser i Retning af at berige den, der handler imod de Samfundsinteresser, vedkommende Lov mener, det er rigtigt at beskytte, vil jeg gerne og vil jeg altid være med til at modvirke ved at give vedkommende Lov tilbagevirkende Kraft en passende Tid, hvor vanskeligt end det saa i øvrigt i det enkelte Tilfælde kan være at træffe det rette og ramme de rette.

Godskesen: I Tilslutning til de Udtalelser, der faldt fra den ærede Ordfører for Mindretallet i Udvalget (Piper), vil jeg